

§ 8**Verksamhetsplan 2016 för utbildningsnämnden****Beslut**

1. Förslaget till verksamhetsplan och budget för 2016 godkänns.
2. Nämnden begär godkännande hos kommunstyrelsen av omslutningsförändringar motsvarande 1 167,5 mnkr, bilaga 2.
3. Ersättningar till skolor inom egen regi, fristående verksamhet och interkommunal verksamhet godkänns, se bilaga 5.
4. En förskoleavdelning inrättas från och med den 1 januari 2016.
5. Organisationsändringar samt namn på skolor godkänns enligt avsnitt 3.3 , 4.3 och 5.4.
6. Resultatenheter och anslagsenheter för 2016 godkänns enligt bilaga 2 och 3.
7. Modell för prissättning vid försäljning godkänns, bilaga 7.
8. Kostnader för köp från serviceförvaltningen fördelas ut till enheterna, bilaga 9.
9. Kostnader för it-system och systemförvaltning fördelas ut till enheterna baserat på elevantalet och antal anställda under höstterminen 2015, bilaga 10.
10. Plan för upphandling godkänns, bilaga 11.
11. System och plan för intern kontroll godkänns, bilaga 12.
12. Verksamhetsplanen överlämnas till kommunstyrelsen.
13. Beslutet justeras omedelbart.
14. Att därutöver anföra:

Utbildningsförvaltningens förslag till verksamhetsplan för 2016 konkretiserar satsningen på ledarskap, förbättrade villkor för lärarna och övriga medarbetare, systematiskt kvalitetsarbete, elevhälsa, fritidshem, förskola samt ett ökat byggande av skolor. Det är en verksamhetsplan med ambitionen att bidra till att skillnadernas Stockholm omvandlas till ett Stockholm som håller samman, där alla elever ges rätt förutsättningar att nå goda resultat.

En av de stora utmaningarna för stadens utbildningsväsende de kommande åren är att på bästa sätt ta emot de nyanlända eleverna. Systematiska, kreativa och flexibla lösningar krävs för att för att Stockholm ska kunna attrahera all den personal som behövs och ordna tillräckligt med lokaler. I detta arbete ska skolor i hela staden delta aktivt. Många skolor har sedan länge goda arbetsmetoder för att snabbt inkludera nyanlända elever – erfarenheter som ska spridas och utvecklas. Start Stockholm, SPRINT-verksamheten och övriga samordningsinsatser på central nivå ska stärkas, för att säkerställa att kapaciteten byggs ut i takt med att behoven uppstår.

Elevhälsan är en av de prioriterade verksamheterna 2016 och bygger vidare på de satsningar som inleddes 2015. Utbildningsförvaltningens kvalitetsprogram ligger till grund för förmågan att tillgodose barnens rätt till ett fullvärdigt elevhälsoteam och en egen skolsköterska på varje skola. Majoriteten vill understryka vikten av rektor leder det lokala elevhälsoarbetet.

Vidare vill majoriteten understryka att lärande för hållbar utveckling ska implementeras systematiskt av utbildningsnämnden, så att detta perspektiv finns med som en del av utbildningen på skolans alla stadier och främjar utvecklingen av naturskola.

I verksamhetsplanen saknas en beskrivning av det förarbete inför skolprogrammet som ska ske 2016. Målet är ett sammanhållet skolprogram för Stockholm från förskolan via grundskolan till och med gymnasiet.

Vi vill också påpeka att den av kommunfullmäktige beslutade budgeten innehåller ett uppdrag till utbildningsnämnden att utreda möjligheterna att inrätta ett mobilt lärarteam som skulle fungera som en vikariepool i egen regi.

Utbildningsförvaltningen får i uppdrag att se över indikatorerna som används och att överväga införa ett min och max värde knutet till indikatorerna i 2017-års verksamhetsplan.

Ärendet

Förvaltningen redovisade ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 9 december 2015, dnr 1.2.1-10333/2015.

Utbildningsnämnden ansvarar för mål, uppföljning, utvärdering och utveckling av verksamheten i Stockholms stads skolväsende och ansvarar för drift av kommunal verksamhet inom fritidshem, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola. Extern utvärdering av verksamheten erbjuds både kommunala och fristående skolor.

Utbildningsnämnden ansvarar för att i nära samverkan med stadsdelsnämnderna hantera frågor som är stadsgemensamma för förskolorna. Utbildningsnämnden ansvarar tillsammans med kommunstyrelsen för ärenden om riktlinjer, principer, policydokument och uppföljning av förskoleverksamhet. Nämnden ansvarar också för systemförvaltning av kösystemet inom förskolan.

Utbildningsnämnden ansvarar för fristående verksamhet utifrån det ansvar kommunen har enligt gällande lagstiftning. För fristående förskolor och pedagogisk omsorg omfattar detta bland annat tillståndsgivning, tillsyn samt hantering av anmälningar, synpunkter och klagomål.

Utbildningsnämnden erbjuder tjänster inom elevhälsans samtliga professioner.

Genom skollagen har staden rätt att hålla sig informerad om hur fristående skolor utvecklas. Det är av stort intresse för staden att följa kunskapsutvecklingen även för stadens elever som går i fristående skolor. Nämnden ansvarar för branschråd inom förskola och grundskola.

Med utgångspunkt i Vision 2040 och kommunfullmäktiges budget 2016 - främst inriktningsmålet *Ett Stockholm som håller samman* - lyfter förvaltningen i verksamhetsplanen under de olika verksamhetsområdena särskilt fram arbetet kring nyanlända elever, elevhälsa, fritidshem samt elevers måluppfyllelse och skolornas resultat. Särskilt fokus ska läggas på att öka andelen elever som uppnår gymnasiebehörighet och som börjar och slutför sin gymnasieutbildning. De övergripande och prioriterade områdena är:

- Alla barns och ungdomars lärande, kunskapsutveckling och resultat
- Kompetensförsörjning
- Skolutbyggnad
- Samverkan och samarbete
- Ekonomi och effektivitet

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samarbete med de övriga avdelningarna inom förvaltningen.

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningen föreslår utbildningsnämnden att besluta följande:

1. Förslaget till verksamhetsplan och budget för 2016 godkänns.
2. Nämnden begär godkännande hos kommunstyrelsen av omslutningsförändringar motsvarande 1 167,5 mnkr, bilaga 2.
3. Ersättningar till skolor inom egen regi, fristående verksamhet och interkommunal verksamhet godkänns, se bilaga 5.
4. En förskoleavdelning inrättas från och med den 1 januari 2016.

5. Organisationsändringar samt namn på skolor godkänns enligt avsnitt 3.3 , 4.3 och 5.4.
6. Resultatenheter och anslagsenheter för 2016 godkänns enligt bilaga 2 och 3.
7. Modell för prissättning vid försäljning godkänns, bilaga 7.
8. Kostnader för köp från serviceförvaltningen fördelas ut till enheterna, bilaga 9.
9. Kostnader för it-system och systemförvaltning fördelas ut till enheterna baserat på elevantalet och antal anställda under höstterminen 2015, bilaga 10.
10. Plan för upphandling godkänns, bilaga 11.
11. System och plan för intern kontroll godkänns, bilaga 12.
12. Verksamhetsplanen överlämnas till kommunstyrelsen.
13. Beslutet justeras omedelbart.

Yrkande

Ordföranden Olle Burell (S), ledamöterna Ingegerd Akselsson Le Douaron (MP) och Edith Ringmar (V) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall för detta.

Vice ordföranden Lotta Edholm (L) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall till detta.

Ledamoten Markus Nordström (M) framlade ett eget förslag till beslut och yrkade bifall för detta.

Beslutsgång

Ordföranden ställde yrkandena mot varandra och förklarade sig finna att nämnden beslutat i enlighet med gemensamma yrkandet från S, MP och V.

Reservation

Markus Nordström m.fl. (M) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

- att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
- att utbildningsförvaltningen ska bidra till att det fria skolvalet samt en mångfald av pedagogiska alternativ inom förskola, grundskola och gymnasieskola ska värnas och utvecklas.
- att uppdra åt utbildningsförvaltningen att tillsammans med stadsdelsnämnderna och SISAB ta fram en strategi för utbyggnaden av förskolelokaler i Stockholm.
- att uppdra åt utbildningsförvaltningen att återkomma till nämnden med ett förslag på hur vi ska få alla skolor att ta emot nyanlända genom så kallade förberedelseklasser.
- att uppdra åt utbildningsförvaltningen att leda stadens arbete för att säkra nyanlända ungdomars rätt till skola

- och för att en ordnad skolgång ska erbjudas inom två veckor.
- att arbetet med att förbättra lärares arbetsmiljö och att minska den administrativa arbetsbördan ska fortsätta oförtrutet.
- att ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda möjligheten att, utifrån centralt rättade nationella prov, premiera skolor som uppnår störst resultatförbättringar på de nationella proven i syfte att skapa tydligare incitament för skolorna att öka kvaliteten på undervisningen.
- att i övrigt hänvisa till Moderaternas budgetreservation.
- att därutöver anföra:

Alla barn i Stockholm ska ha rätt till en skolgång som präglas av kunskap, stimulans, studiero och trygghet. Mångfalden av skolor med olika inriktning och rätten att välja den skola som passar den enskilda elevens individuella behov bäst ska värnas. Det fria skolvalet är en grundförutsättning för att nå stadens mål om att vara en av världens ledande kunskapsregioner. Valfriheten är en rättighet vi ska värna, ingen vet bättre än elever och dess föräldrar vad som passar just dem. Valfriheten medför också konkurrens mellan olika skolor, vilket gynnar kvaliteten. Vi kommer alltid att försvara det fria skolvalet.

Den rödgrönrosa majoriteten i Stockholms stad har beslutat att höja skatten i Stockholms stad med ytterligare 22 öre inför 2016. Som argument för höjningen använde man prioriterade satsningar inom skolan. Dessvärre kan vi konstatera att detta, precis som 2015, var tomma löften och att skolan, efter att volymförändringarna räknats bort, endast får en liten del av kakan. Moderaterna valde å sin sida att lämna skattenivån oförändrad men har, tack vare tydliga prioriteringar, kunnat lägga 89 mnkr mer än majoriteten på utbildningsnämnden.

Inom ramen för moderaternas budgetreservation för 2016 så avsätter vi extra medel till utbildningsnämnden enligt följande:

- 100 fler förstelärare i Stockholms stad
Eftersom den rödgröna regeringen valt att frysa den sedan tidigare planerade utökningen av förstelärrerformen så anser vi att Stockholms stad, genom utbildningsnämnden, på egen hand ska kompensera för en del av de förstelärartjänster som tyvärr inte kommer att realiseras av regeringen. Förstelärarna ska i huvudsak placeras i skolor med störst utmaningar.
- Pilotprojekt för lördagsgymnasium

Alla elever har rätt till det stöd och den hjälp som behövs. Därför ska staden fortsätta att stötta läxhjälsorganisationer, driva på för att återinföra möjligheten till läx-RUT men också inleda ett pilotprojekt med lördagsgymnasium för dem elever som behöver extra hjälp för att uppnå godkända betyg.

- Utökade insatser för elever i behov av särskilt stöd
Det är viktigt att alla elever får det stöd och den hjälp som de behöver för att klara av skolan. Därför avsätter moderaterna 20 mnkr extra till fler speciallärare och specialpedagoger som ska stötta och hjälpa de barn med störst utmaningar. En grupp som den rödgrönrosa majoriteten ofta påtalat att de vill prioritera men inte avsätter öronmärkta medel till.
- Screening av elever i behov av särskilt stöd i övergången mellan förskola och skola
Framgångsrika länder inom skolområdet arbetar med att upptäcka särskilt behov av stöd i tid. Finland har infört tester för att upptäcka barn med särskilda behov i samband med skolstart, vilket bidrar till att mörkertalet blir synligt och fler barn får hjälp. Moderaterna i Stockholms stad vill nu gå vidare och införa tester för att fånga upp alla barn, redan från förskoleklass, för att upptäcka eventuella behov i tid. Att utreda barns läs- och skrivsvårigheter är inte mer kontroversiellt än att genomföra syn- och hörseltester.
- Fler ska få läsa programmering i grundskolan
Moderaterna avsätter 10 mnkr extra för att utöka projektet med programmering i grundskolan, detta eftersom vi anser att frågan är prioriterad och en viktig del i att möta den framtida arbetsmarknadens behov av kompetens.
- Särskilt kostnadsersättning för skolgång för ensamkommande barn
Det är viktigt att etableringen av nyanlända elever i Stockholms skolor fungerar bra. Därför avsätter vi extra medel för att kunna anställa mer personal och för att möjliggöra för förberedelseklasser på samtliga skolor i staden. Idag är det några få skolor som tar ett väldigt stort ansvar för de nyanlända eleverna. För att förbättra integrationen och för att underlätta för dessa skolor vill vi att förberedelseklasser ska införas på samtliga skolor.

komma i kontakt med kurator, skolsköterska eller psykolog, antingen inom ramen för skolhälsovården eller från andra aktörer. Elevhälsan ska vara tillgänglig även under skolloven. För att säkerställa alla elevers tillgång till elevhälsa ska införande av mobila elevhälsoteam utredas. Likaså ska IT-baserade lösningar för att komma i kontakt med elevhälsan – tidsbokningar via webben eller appar, samt möjlighet att chatta med skolpsykolog utanför skoltid – prövas.

Vidare anser vi att utbildningsnämnden under året ska påbörja arbetet med att särredovisa nyanlända elevers skolresultat. Detta för att få en bättre uppfattning om vilka utmaningar som de facto finns på olika skolor. Det är inte rimligt att anta att en elev som nyligen kommit till Sverige har möjlighet att tillgodogöra sig samma kunskaper som en elev som gått hela grundskolan i Sverige.

Förutom ovan nämnda satsningar vill vi också att utbildningsnämnden ska vara delaktig i utvecklingen av förskolan i Stockholm. Därför föreslår vi bland annat att utbildningsnämnden ska vara delaktig i framtagandet av en långsiktigt och strategiskt lokalförsörjningsplan för förskolan. Tanken är att den strategiska lokalförsörjningsplanen för grund- och gymnasieskolor ska kunna fungera som utgångspunkt för detta. Därtill anser vi också att det är viktigt att stärka de pedagogiska inslagen i förskolan varför vi föreslår att stadsdelarna tilldelas 20 mnkr till inrättandet av förstelärartjänster inom förskolan. Huvudfokus för förstelärartjänsterna i förskolan ska vara språkutveckling och även dessa tjänster ska koncentreras till de stadsdelarna som har störst utmaningar.

I moderaternas budgetreservation 2016 påvisas tydligt att om man bara vågar prioritera så är det fullt möjligt att vidhålla en låg skattenivå samtidigt som man kan genomföra omfattande satsningar på välfärden och på skolan. Trots lägre skattenivå än den rödgrönrosa majoriteten så lyckas vi satsa 89 mnkr mer på skolan och än mer på andra välfärdsområden. Det är därför anmärkningsvärt när den rödgrönrosa majoriteten använder behovet av satsningar på skolan och välfärden som det viktigaste argumentet för att höja skatterna.

I övrigt hänvisar vi till moderaternas budgetreservation för 2016.

Reservation

Lotta Edholm m.fl. (L) reserverade sig mot nämndens beslut till förmån för eget förslag:

- att fortsätta karriärreformen genom att inrätta 100 förstelärartjänster i förskolan från 1 juli 2016.
- att införa 174 lokalt finansierade förstelärartjänster i grund- och gymnasieskolan från 1 juli 2016.
- att under 2016 genomföra en lönesatsning för lärare i förskolan, grund- och gymnasieskolan om ca 2 procent i enlighet med Liberalernas, f.d. Folkpartiet liberalernas, budgetförslag.
- att aktivt medverka till att nyanlända lärare i väntan på validering får bidra till undervisningen i Stockholms skolor, genom t.ex. valideringsanställningar.
- att utreda att införa ett språkförståelsetest i förskoleklass för att se om eleven behöver särskilt stöd redan i årskurs ett.
- att utreda ett maxtak för fritidshemmets barngrupper för att stärka det pedagogiska uppdraget på fritidshemmet.
- att utreda hur en utbildningsgaranti kan införas i Stockholms stad, så att undervisningstillfällen som ställs in ersätts.
- att utreda förutsättningarna till att starta en egen speciallärarutbildning i samverkan med lärosätena i regionen.
- att utreda förutsättningarna till att starta en egen förskollärarutbildning i samverkan med lärosätena i regionen.
- att i samverkan med berörda stadsdelar och andra aktörer utreda start av en ytterligare språkförskola i Söderort.
- att tillsammans med socialnämnden, genomföra en ny kartläggning av antalet pojkar och flickor som lever under hedersrelaterat våld och förtryck i Stockholm och föreslå åtgärder för att freda ungdomars rätt undan hedersförtryck.
- att tillsammans med socialnämnden, genomföra en ny kartläggning av antalet hemmasittande elever samt en plan för hur nämnderna kan agera för att få tillbaka elever med långvarig skolfrånvaro till skolan.
- att utveckla arbetet med att erbjuda möjligheter till fördjupning för studiemotiverade elever.
- att ta fram en handlingsplan för hur skolor och lärare bättre kan möta särbegåvade elevers behov.
- att utbildningsnämnden ska erbjuda gymnasiala lärlingsanställningar inom de områden där staden har verksamhet.
- att tillsammans med socialnämnden, fortsätta sitt samarbetsprojekt för att minska olovlig frånvaro.

- att valfriheten för elever även fortsättningsvis ska värnas och att lagkravet på att behandla fristående och kommunala skolor lika i resursfördelningssystemet även fortsättningsvis respekteras fullt ut i Stockholms stad.
- att tillsammans med lokalförvaltande nämnder och bolag i staden samt fastighetsnämnden, idrottsnämnden, utbildningsnämnden och kulturnämnden ta fram en modell för hur stadens lokaler kan nyttjas mer effektivt av medborgarna över hela dygnet.
- att utreda möjligheten att lyfta ansvaret för nyanlända elevers skolplacering till en central enhet inom utbildningsförvaltningen.
- att i övrigt hänvisa till Liberalernas, f.d. Folkpartiet liberalernas, budgetreservation för utbildningsnämnden.
- att därutöver anföra följande:

Inledning

Skolans huvuduppgift är att förmedla kunskap och vårt gemensamma bildningsarv till den uppväxande generationen. Människor växer med kunskaper. Utbildning ger individen möjlighet att öppna nya dörrar och se nya perspektiv. Bildning ger människor makt att kunna forma sina egna liv. En lyckad skolgång är varje ung människas bästa försäkring mot framtida utanförskap, och samhällets bästa försäkring för välbefinnande och utveckling.

Stockholms stad ska tillhandahålla bra skolor i hela staden, skolor där rätten till kunskap får stå i första rummet. För att uppnå detta måste ett konkret och uthålligt arbete bedrivas på alla nivåer för en kunskapsskola för alla.

De barn och unga på flykt som just nu kommer till Stockholm ska få den skolgång de förvägrats under tiden på flykt. Staden måste starta fler förberedelseklasser för nyanlända elever över hela staden samt förstärka de insatser som görs för ett bra mottagande.

Liberalerna ser med oro på att karriärreformen har avbrutits och att den rödgrönrosa majoriteten har avbrutit satsningen på att långsiktigt höja lärarlönerna och stärka karriärvägarna i skolan. Liberalerna föreslår att Stockholms stad lokalt går vidare med karriärtjänstreformen för lärare samt fortsätter att höja lärarlönerna.

Många elever behöver extra stöd redan det första skolarbetet för att kunna lära sig läsa och skriva. Tyvärr upptäcks läs- och skrivsvårigheter ofta sent. Liberalerna vill därför att barns språkförståelse ska undersökas redan i förskoleklassen. I dag gör bara en del av skolorna detta. Liberalerna vill göra det

obligatoriskt för alla skolor att undersöka barnen språkförståelse redan i förskoleklass. De barn som bedöms ha svårigheter kan då få ett individuellt stöd direkt vid skolstarten i årskurs ett.

Den breda satsningen på matematik, teknik och naturvetenskap måste fortsätta. De spetsklasser som finns i Stockholm ska värnas och nya uppmuntras att starta. Möjligheterna för studiemotiverade elever att tenta av gymnasiekurser och att kunna läsa högskolekurser redan på gymnasiet bör byggas ut.

Samhällets digitalisering innebär nya förutsättningar för skolan att utveckla det pedagogiska uppdraget. 1:1-satsningen som genomförts i gymnasieskolan uppvisar tydliga mervärden. Stockholms skolor har en enorm möjlighet att dra nytta av denna utveckling. Arbetet med skolans digitalisering och med att erbjuda elever kunskaper i programmering ska utvecklas.

För att pedagogiken ska kunna ta ännu större plats på fritidshemmen föreslår vi att staden vid sidan av övriga nödvändiga satsningar på att höja kvaliteten i fritidshemmet också utreder ett tak för barngruppernas storlek, med respekt för fritidshemmens och skolornas olika sätt att organisera verksamheten.

I de rödgrönrosas förslag till verksamhetsplan föreslås en förändring av det socioekonomiska stödsystemet där en del av resurserna ska viktas efter elevens HDI-index. Liberalerna menar att det blir omöjligt att fatta ett korrekt beslut på basis av den knapphändiga information som finns i det rödgrönrosa förslaget till verksamhetsplan och säger därför nej till denna förändring tills att en ordentlig genomlysning av förslaget och dess konsekvenser finns presenterad.

I det rödgrönrosa förslaget till verksamhetsplan lyfts ett antal pedagogiska verktyg fram. Bland dem märks elevledda utvecklingssamtal. Liberalerna menar att nämnden i ett politiskt styrdokument bör avstå från att uttala oss om sådant som ankommer på rektorerna och på lärarprofessionen. Olika metoder och verktyg passar i olika skolor, årskurser och klasser utifrån de förutsättningar som gäller just där och i den elevgruppen.

Satsa på lärarna

Utan skickliga lärare får vi ingen bra skola. Särskilt viktigt är de goda lärarna i skolor och för elever med tuffare förutsättningar. En bra skolpolitik kräver helt enkelt en politik för fler skickliga lärare. Att satsa på läraryrket är att premiera och lyfta ett akademikeryrke vars status sjunkit under de drygt tjugo år som gått sedan kommunaliseringen. Att satsa på lärarna är också

viktigt för att Stockholm ska kunna rekrytera de lärare som behövs också i framtiden.

Därför är vi djupt kritiska till att den rödgrönrosa majoriteten i sitt förslag till VP knappt nämner några konkreta reformer för att lyfta lärarna. Det enda vi ser är att man ska arbeta vidare utifrån den kompetensförsörjningsstrategi som arbetades fram under Liberalernas ledning och förtydliga den i en handlingsplan. Det räcker inte.

Under tiden 2006 till och med 2014, inklusive Alliansens sista höjning, höjdes lönerna med i snitt 7500 kronor i månaden för en lärare. Vi vänder oss mot att lärarlönesatsningen avbrutits av den rödgrönrosa majoriteten. Liberalerna föreslår en extra lönehöjning om cirka 2 procent för alla lärare 2016 plus finansiering för extra karriärtjänster.

Att avbryta karriärsatsningen som regeringen och stadens rödgrönrosa majoritet nu gör innebär att staden får svårare att attrahera och behålla skickliga lärare, trots att skolforskningen är tydlig med att skickliga lärare är den viktigaste nyckeln för goda skolresultat. Möjligheten att göra karriär inom läraryrket måste istället stärkas. Satsningen ska utvidgas till att gälla även förskollärare.

Skolor med större utmaningar behöver kunna erbjuda bättre villkor för att rekrytera och behålla skickliga lärare. Högre löneökningssutrymme och goda karriärutvecklingsmöjligheter är extra viktigt.

Arbetsmiljön är en viktig faktor för att höja läraryrkets attraktionskraft. Det var därför mycket olyckligt att den rödgrönrosa majoriteten valde att överklaga Arbetsmiljöverkets vitesföreläggande istället för att förbättra arbetsmiljöarbetet. Staden måste t ex arbeta mer med att ta bort och förenkla administrativa uppgifter så att en större del av lärares arbetstid kan användas till undervisning och det som därtill hör.

Att den rödgröna regeringen nu väljer att skära ned på antalet utbildningsplatser vid regionens lärarutbildningar är djupt oroväckande och måste leda till att Stockholms stad gör ytterligare satsningar på att rekrytera de förskollärare och lärare som examineras här. För att i någon mån möta bristen på utbildade barnskötare, förskollärare och fritidspedagoger ska staden erbjuda medarbetarna pedagogisk grund- och vidareutbildning. Staden ska utreda att starta en egen förskolläraryrkesutbildning och en speciallärarutbildning genom en uppdragsutbildning hos något av lärosätena i regionen.

Bland dem som kommer på flykt till Sverige finns också välutbildade lärare från andra länder som väntar på möjlighet för validering av sin lärarutbildning. Liberalerna har på riksnivå föreslagit en ny modell; valideringsanställning. Nyanlända lärare får undervisa elever som talar samma språk, och under tiden ska kompletterande utbildning och validering ske. Stockholms stad ska, genom att aktivt arbeta för lösningar som valideringsanställningar, medverka till att nyanlända lärare snabbt kommer ut och kan bidra i Stockholms klassrum.

Snabb väg in till skola för nyanlända elever

För liberaler är barns rätt till skolgång absolut. De barn som kommer hit på flykt har en lång och tuff tid bakom sig. De måste nu få den möjlighet till skolgång som de förvägrats på väg hit. I detta har staden ett självklart och viktigt uppdrag. Stora insatser görs, men det stora arbetet ligger framför oss.

Elever som är nyanlända till Sverige ska mötas av höga förväntningar och en undervisning som är anpassad till elevens förkunskaper. Nyanlända elever ska få genomgå en kunskapsscreening så att den mottagande skolan vet vad eleven har med sig i form av förkunskaper och vad man behöver för extra stöd.

För att stärka nyanlända elevers kontakt med det svenska samhället ska fler förberedelseklasser startas på fler skolor i staden. Dock ska målsättningen alltid vara att eleven så snart som möjligt ska börja i vanlig klass, med det stöd hen behöver. För att förbättra möjligheten till en jämn fördelning av nyanlända elever över staden bör staden utreda att lyfta ansvaret för de nyanlända elevernas skolplacering till en central funktion inom förvaltningen.

Kunskapsstaden Stockholm

En stor andel elever kan identifieras som särbegåvade. Dessa elever har en stor kapacitet för lärande men i brist på adekvat bemötande riskerar de istället att tappa intresset för skolan. Kunskaper om hur man ser och undervisar särbegåvade behöver vara en del i den fortbildning som Stockholms lärare får ta del av kontinuerligt.

Elever och lärare måste kunna använda sig av modern teknik och datorer i skolan. Undervisning i programmering är bra, men får inte handla bara om att ”knacka kod”, utan om att upptäcka logik, kreativitet och systematik. Detta är inte minst viktigt för många särskilt begåvade elever.

En handlingsplan bör tas fram för hur skolor och lärare kan identifiera och stötta särskilt begåvade elever. Satsningarna på spetsundervisning och spetsklasser måste utvecklas.

Barn som lever med hedersförtryck eller utsätts för våld i nära relationer

Skolorna ska ha ett genomtänkt arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck och ha ett tätt samarbete med relevanta organisationer för att fånga upp och erbjuda stöd till unga flickor och pojkar som lever i en hederskultur.

Under 2016 ska utbildningsnämnden tillsammans med socialnämnden genomföra en ny kartläggning av antalet unga i Stockholm som lever i en hederskultur. Utifrån vad kartläggningen visar ska en handlingsplan ta fram. Vi är kritiska mot att majoriteten hittills ställt sig avvisande till att över huvud taget mäta detta fenomen. Det innebär att de ungdomar som utsätts får svårare att få hjälp.

Trygghet, studiero och elevhälsa

En förutsättning för att skolan ska lyckas med sitt kunskapsuppdrag är att det råder lugn och ro på lektionerna och att klimatet på skolan präglas av trygghet. Nästan varannan elev i Stockholms skolor svarar i stadens brukarundersökning att de störs på lektionerna.

Det är föräldrarnas och skolans gemensamma ansvar att stå upp för att värden om trygghet och studiero gäller i skolan, och att kränkande behandling, skolk och sena ankomster inte accepteras. I detta behöver skolan känna ett stöd från föräldrar, beslutsfattare och från samhället i stort.

För att se till att skolan blir en trygg miljö där eleverna kan fokusera på lärande ska alla skolor ta fram ordningsregler som förankras med elever och föräldrar.

Mobiltelefoner och datorer kan vara ett viktigt instrument för lärande, men de kan tyvärr också användas negativt och kränkande. Vi vill också att varje skolas ordningsregler omfattar hur eleverna ska bete sig mot varandra på internet; lokala ordningsregler för Kik, Snapchat och andra populära forum där barn umgås.

Skolan är inte en allmän plats. Skolorna ska kunna se och avvisa obehöriga som vistas i skolorna. Utbildningsnämnden och SISAB ska aktivt arbeta tillsammans med skolorna för säkra skolmiljöer.

Tidiga insatser och särskilt stöd

Barn i behov av särskilt stöd ska garanteras god undervisning i en bra lärmiljö, antingen i den ordinarie undervisningen eller i en mindre, särskild undervisningsgrupp. Tilläggsbelopp till skolor för de elever som har omfattande behov av särskilt stöd ska vara öronmärkta.

Rätten att välja skola, även för föräldrar till barn i behov av särskilt stöd, ska värnas. Barn i behov av särskilt stöd har rätt till de läromedel och det stöd de behöver för att kunna nå målen.

Stockholm ska ha ett starkt socioekonomiskt fördelningssystem som fördelar extra resurser till skolor där utmaningarna är större. Satsningen på att med skräddarsytt stöd lyfta de skolor i staden som har lägst resultat, Fokusskolorna, ska fortsätta under 2016. Det socioekonomiska stödet ska fortsatt vara högt. Liberalerna vänder sig emot förändringar i det socioekonomiska systemet som inte har utretts ordentligt och där ett ordentligt förslag med konsekvensanalys föreläggs nämnden.

Ett antal barn och föräldrar är beviljade skolskjuts. Det är för dem en viktig del av vardagen att skolskjutsen fungerar och utbildningsnämnden ska tillse att så sker.

Skolplanering för ett växande Stockholm

Behovet av att bygga nya skolor är mycket stort i Stockholm, på grund av en hög elevtillströmning och ett stort behov av bostadsbyggande. Ändå konstaterar Liberalerna att den rödgrönrosa majoriteten har sänkt ambitionerna för SISAB och sänkt den långsiktiga investeringsramen. Vår farhåga är att avsättningarna i majoritetens budget för 2016 inte kommer att räcka och i vårt budgetförslag för Stockholm höjer vi därför investeringsramen för SISAB inför år 2016 samt inför kommande år.

Slå vakt om valfriheten

Rätten att själv välja vilken skola barnet ska gå i ska värnas och utvecklas i Stockholm, istället för att avvecklas. Fristående alternativ ökar den pedagogiska mångfalden och föräldrarnas valfrihet.

Vi ser med oro på att såväl den nya regeringen som majoritetsstyret i Stockholms stad helt domineras av vänsterpartier med grundmurat motstånd mot valfrihet. Detta märks inte minst i de inlagor till Skolinspektionen som staden skickat in sedan valet, där staden allt oftare argumenterar mot etableringar av fristående skolor och i synnerhet så kallade resursskolor med specialpedagogisk inriktning.

Vi i Liberalerna kommer alltid stå upp för föräldrars och ungdomars rätt att själva välja förskola och skola. Det är inte rimligt att kommunen ska kunna stoppa etableringen av fristående skolor och förskolor. Alla skolor, oavsett driftsform, ska få utstå en lika vass kvalitetsgranskning. Bristande kvalitet och undermålig undervisning får aldrig accepteras oavsett om verksamheten är kommunal eller fristående.

Valfrihet handlar också om att förenkla livet för medborgarna. Liberalerna vänder sig därför skarpt mot majoritetens beslut att minska valfriheten för de föräldrar som behöver barnomsorg på obekvämt arbetstid. Att ta bort möjligheten att få barnskötare till hemmet riskerar att krångla till livet för många föräldrar och den förändringen säger vi nej till.

Ersättaryttrande

John Kåberg (C) anmälde ett ersättaryttrande enligt nedan:

Om jag hade haft rösträtt hade jag yrkat på följande:

- att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.
- att utbildningsförvaltningen värnar och utvecklar det fria skolvalet i staden.
- att uppdra åt utbildnings förvaltningen att fortsätta med lönesatsningar för lärare som Alliansen initierade.
- att uppdra åt utbildningsförvaltningen att ta fram en strategi för IKT.
- att uppdra åt utbildningsförvaltningen att återinföra skolpolis.
- att uppdra åt utbildningsförvaltningen att genomföra ett skolmatslyft i stadens skolor.
- att uppdra åt utbildningsförvaltningen att ta fram ett förslag på kvotsystem för en jämnare fördelning av nyanlända elever.
- att uppdra åt utbildningsförvaltningen att genomföra ett stadsövergripande arbete för en senare skolstart för tonåringar.
- att i övrigt hänvisa till Centerpartiets budgetreservation.
- att därutöver anföra följande:

Införandet av valfriheten är en av de viktigaste reformerna i skolan. Centerpartiet vill att föräldrarnas och elevernas valfrihet ska öka och att fristående, privata alternativ ska uppmuntras. Knäckfrågan för valfriheten är att det är genomgående hög kvalitet och att så många som möjligt får sitt förstahandsval. Vi skulle gärna se fler fristående skolor. Valfriheten skapar en konkurrens om eleverna som leder till bättre kvalitet, större mångfald och bättre lärare. Samtidigt är det viktigt att det finns

bra system för föräldrar och elever att granska och jämföra olika alternativ. Alla ska uppmuntras att aktivt välja.

Lärarna är elevernas viktigaste resurs. Det ska löna sig att vara en bra lärare. Centerpartiet och övriga Alliansen inrättade i regeringsställning karriärtjänster som ger lärare möjligheter att utvecklas, ta ett större ansvar och få en möjlighet till avancemang inom skolans värld. Detta är en satsning som är viktig för framtiden. Att höja statusen på lärarna är en viktig del i att locka fler att söka sig till yrket, vilket är absolut nödvändigt för att säkra kompetensförsörjningen framöver. Lärarnas administrativa uppgifter måste dessutom minskas, så att lärarna kan lägga mer tid på sin undervisning. Ett sätt att göra det kan vara genom att anställa lärarsekreterare i skolan.

Det är viktigt att skolan hänger med i den utveckling som det övriga samhället genomgår. Därför ser vi det som självklart att digitalt lärande blir en större del av undervisningen, och att moderna lärverktyg blir en naturlig del av de verktyg lärarna använder i klassrummet. Rätt använd öppnar modern teknik möjligheter för duktiga pedagoger att arbeta på nya sätt och hjälpa fler barn att lära sig mer. Ökad uppföljning av enskilda elevers prestation och fjärrundervisning av andra lärare i landet eller världen blir möjligt. Lärarna ska erbjudas pedagogisk fortbildning kring digitalt lärande och staden bör ta fram en strategi för IKT i skolan.

Det är av stor vikt att vägen till skolan är trygg för eleverna. Ett återinförande av skolpolis bidrar till att öka trafiksäkerheten kring skolområdet. Det ger dessutom barn en chans att ta och genomföra ett ansvar för sig själva och sina kamrater som de annars inte skulle kunna ha.

God och välbalanserad mat är en förutsättning för lärande och koncentration. Maten som serveras i stadens förskolor och skolor ska vara god, säker och nyttig samt tillagad av råvaror som producerats klimatsmart och miljövänligt. Den ska dessutom serveras i en lugn och trivsamt miljö. Alla elever ska ha rätt till rimliga lunchtider. Många av stadens skolor upphandlar skolmaten. Det ska inte bara vara lägsta pris som vinner en upphandling, utan även handla om kvalitet, smak och miljömedvetenhet med särskild hänsyn till de krav lagen ställer på svenska matproducenter.

Sverige och Stockholm får just nu många nya invånare på grund av de fasansfulla krig och förtryck som utspelar sig i delar av världen. De människor som tar sig till Stockholm för att skapa sig ett nytt liv ska välkomnas och snabbt lära sig svenska, komma i utbildning eller få ett jobb. Det är nyckeln till en bra

integration och ett minskat utanförskap.

Alla nyanlända barn ska så snabbt som möjligt få en plats i skolan, detta oavsett besked om asyl eller inte. Friskolorna måste få möjlighet att ta ett större ansvar för nyanlända barns skolgång. Centerpartiet uppdrar därför till Utbildningsförvaltningen att återkomma med ett förslag på kvotsystem för fördelning av nyanlända elever i samtliga skolor i Stockholm. De extra medel som fördelas till nyanlända elever ska självklart följa med eleven till skolan.

Forskning visar att under puberteten ökar sömnbehovet hos människor till nio timmar per natt, samtidigt som den biologiska insomningstiden förflyttas två till tre timmar framåt. Det innebär att många ungdomar drabbas av kronisk sömnbrist när de ska delta i undervisningen från klockan 08 i skolan. Är man utvilad och pigg så ökar koncentrationsförmågan och som ett resultat av det är inlärningsförmågan bättre. Så, om vi vill att Stockholms elever ska vara alerta är det märkligt att vi tvingar upp pubertala elever alldeles för tidigt om morgnarna för att gå till skolan.

Ersättaryttrande

Christian Carlsson (KD) anmälde ett ersättaryttrande enligt nedan:

Om jag hade tjänstgjort skulle jag ha yrkat enligt följande:

- att avslå utbildningsförvaltningens förslag till beslut.
- att utbildningsförvaltningen ges i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan i överensstämmelse med vad som anförs i detta, samt i enlighet med Kristdemokraternas budgetreservation i kommunfullmäktige.
- att därutöver anföra följande:

Skolans huvuduppgift är att förmedla kunskap och vårt gemensamma bildningsarv i syfte att varje enskild människa ska ges förutsättningar att utveckla sin person och förverkliga sin potential. Vår vision är en skola där ingen hålls tillbaka, och ingen heller lämnas efter.

Framgångsfaktorer för skolan är tydligt fokus på kunskap, engagerade lärare, studiero och föräldraansvar. Viktigt för elevernas kunskapsutveckling är också elevernas tro på sin egen förmåga, motivation och lust att lära.

Kristdemokraterna vill återupprätta en svensk skola med kunskapen i fokus. Vi vill ha mer undervisningstid, tidigare kunskapsuppföljning och vi vill fortsätta satsa på att stärka

läraryrket. Hög kvalitet i undervisningen och mer tid mellan lärare och elev är avgörande för att förbättra kunskapsresultaten och vi anser att skolor i Stockholm ska få ge betyg från och med årskurs fyra.

Stockholm är en snabbt växande stad och det ställer stora krav när det kommer till skolutbyggnad. En annan utmaning är mottagandet av de många flyktingar som nu söker sig till Sverige. Vi kristdemokrater betonar gärna vikten av nya förberedelseklasser för nyanlända och utbyggnaden av mottagandeenheten Start Stockholm.

Ingen annan faktor är så viktig för skolans kvalitet som kompetenta och engagerade lärare. Kompetensförsörjningsstrategin och en plan för kompetensförsörjning av lärare är därför av stor betydelse. En central del i att kunna rekrytera skickliga lärare är att läraryrkets attraktionskraft höjs ytterligare. Den satsning Alliansen initierade på förstelärare och lektorer måste fortsätta samtidigt som löneutvecklingen för skickliga lärare ska vara god. Inte minst i skolor med låg måluppfyllelse är detta viktigt. Kristdemokraterna specialdestinerar 25 miljoner på förstelärare i budget 2016.

Stockholm ska erbjuda kompetenshöjande åtgärder inom ledarskap för skolledare och lärare. Det finns goda exempel på skolor där strukturerat ledarskap och tydliga mål har lett till höjda kunskapsresultat och dessa måste spridas. För att stödja nya rektorer och skolledare vill Kristdemokraterna att det mentorsprogram som finns inom staden utvecklas ytterligare. Vi genomför därmed en satsning på att stärka ledarskapet i Stockholms skolor i budet 2016.

För att kunskapen faktiskt ska kunna få stå i fokus i skolan är trygghet och studiero för eleverna en förutsättning. Det är nödvändigt att elever, lärare och annan personal känner ett gemensamt ansvar för detta och har respekt för varandra i skolan, men det är skolans, och ytterst rektorns, ansvar att skapa trygghet och studiero i skolan. En förutsättning för detta är ett aktivt värdegrundsarbete där demokratins grundläggande värderingar och mänskliga fri- och rättigheter omvandlas till praktisk handling och kommer till uttryck i skolans ordningsregler.

Skolan är inte värdeneutral, utan ska tydligt ta ställning för grundläggande värderingar som alla människors lika och okränkbara värde, jämställdhet mellan könen och medmänsklighet. Vår bedömning är dock att Stockholms skolor klarar det uppdraget utan de omfattande och specifika satsningar

som vänstermajoriteten gör på genuspedagogik, HBTQ-kompetens och ”normkritik”.

Kristdemokraterna anser att skolan har en viktig uppgift att vara en fristad mot anti-demokratiska ideologier och uppfattningar såsom nazism, kommunism och våldsbejakande islamistisk extremism. Det finns en medvetenhet i skolorna om högerextrema uttryck och symboler men Stockholms stad behöver också utvidga arbetet och öka kunskaperna om våldsbejakande islamistisk extremism. Vi vill införa en nolltolerans mot IS-symboler på Stockholms skolor.

Alla skolor ska ha ordningsregler som är tydligt förankrade hos elever, medarbetare och föräldrar. Följderna för en elev som bryter mot reglerna ska vara tydliga. Uppförandekoder ska dessutom finnas där det tydligt framgår vilka åtgärder som vidtas då en elev bryter mot de ordningsregler som finns på skolan. Ett exempel kan vara att en elev som bidragit till en skadegörelse själv får vara med att reparera skadan.

Mobbning är kränkande och ett av de värsta uttrycken för bristande respekt för andra människor. Därför ska nolltolerans mot mobbning och trakasserier gälla. Stockholms skolor ska ha konkreta handlingsplaner mot mobbning och kränkande behandling. Särskild uppmärksamhet ska ägnas åt att upptäcka och motverka nätmobbning. När lärare eller annan personal upptäcker mobbning ska de omgående ingripa. Rektor ska alltid informeras. Som sista åtgärd ska mobbade elever, även mot föräldrarnas vilja, kunna flyttas från skolan.

Den fysiska skolmiljön spelar en stor roll för elevers trygghet och studiero. Nolltolerans ska gälla mot all form av skadegörelse och nedskräpning. Klotter och annan förstörelse ska omgående åtgärdas för att på så sätt undvika spridning men också för att markera omgivningens avståndstagande.

En förutsättning för att ta till sig kunskap är att eleven deltar i skolundervisningen. Det är därför viktigt med snabba åtgärder mot skolk och sen ankomst. Olovlig frånvaro ska redovisas i elevernas terminsbetyg och kommuniceras snabbt och direkt med föräldrarna. Skola och socialtjänst har ett gemensamt ansvar för att motivera barn och föräldrar så att eleven kommer till skolan. För att upprätta föräldraansvaret för barnens skolgång ska skolorna upprätta ett ansvarskontrakt mellan elev, föräldrar och skolan, där det framgår vem som ansvarar för vad för en lyckad skolgång.

socialtjänst för att stödja de elever som har hög frånvaro, låg måluppfyllelse och därför riskerar att gå ut grundskolan utan gymnasiebehörighet. Det är positivt att detta arbete fortgår och angeläget att det permanentas.

Unga personers och inte minst flickors psykiska hälsa har försämrats. Detta är en utveckling vi kristdemokrater tar på stort allvar. På varje skola ska det finnas elevhälsoteam med tillgång till skolkuratorer, skolpsykologer, skolsköterskor och specialpedagogisk kompetens. Elever i behov av elevhälsans insatser ska erbjudas stöd inom 24 timmar från det att en första kontakt har tagits. En naturlig utveckling är att elevhälsan också bör finnas där eleverna finns, nämligen på nätet, en verksamhet som har initierats och bör utvecklas ytterligare. Kristdemokraterna genomförde en särskild satsning i budget 2016 på att utveckla elevhälsan i skolan.

Stockholms skolor ska ge varje elev en god grund för fortsatta studier och yrkesliv. Samverkan med näringslivet, universitet, högskolor, föreningslivet och andra samhällsaktörer ska stärkas. Utbildningsutbudet ska svara mot näringslivets behov. Entreprenörskap, internationellt utbyte och ett brett utbud av språkstudier är en naturlig del av stadens utbildningsutbud. Elever i gymnasieskolan ska kunna läsa enskilda kurser på universitetsnivå om så önskas i syfte att stimulera elever med särskild fallenhet för specifika ämnen.

Kristdemokraterna vill minska barngruppernas storlek i förskolan till max tolv barn i småbarnsgrupperna (1-3 år) och max 15 barn i övriga grupper. Mindre barngrupper ger mer tid för barnen och innebär att fler barn blir sedda, bekräftade och känner sig trygga. Det pedagogiska uppdraget blir också lättare att klara av om barngrupperna är små. Kristdemokraterna genomför en satsning på små barngrupper i vår budget 2016 och prioriterar det före "rätt till heltid" för barn till föräldralediga och majoritetens beslut att utreda allmän förskola från två års ålder.

Kristdemokraterna motsätter sig de nya riktlinjerna för barnomsorg på obekväm arbetstid som innebär att nattis på förskola, istället för i hemmet, blir normen för barn i behov av barnomsorg på obekväm arbetstid. Vi är också negativa till majoritetens beslut att från och med den 1 januari 2016 försämra möjligheten till syskonförtur i samband med skolvalet. Syskonförtur ger större trygghet för barnen och underlättar familjers vardag, men det är uppenbart att rödgrönrosa i Stockholm inte väljer att bedriva en familjevänlig politik. Vi menar att barnets behov av kontinuitet, trygghet och utveckling samt föräldrarnas egen vilja istället borde få vara avgörande.

Kristdemokraterna i Stockholm stad arbetar i enlighet med ovanstående samt Kristdemokraternas budgetreservation i kommunfullmäktige för en bättre skola med valfrihet, ordning och kunskap i fokus. Vi anser att Utbildningsnämnden bör ges i uppdrag att återkomma till nämnden med en verksamhetsplan i överensstämmelse med ovan och Kristdemokraternas budgetreservation.